

Handläggare	Godkänd av	
Anders Forsell	eRO-UU Per Hulling	
Ersätter	Kurskod	Gäller från och med
1.0	LK2 IL	2022-01-07

Ledningskurs: Insatsledare, 8 studieveckor

Bakgrund

Att leda räddningsinsatser i ett alltmer komplext samhälle ställer höga krav på räddningstjänstpersonalen och kommunens ledningssystem. Personalen behöver ha förmåga att leda både enskilda räddningsinsatser och bedriva övergripande ledning av räddningstjänstverksamheten, inklusive att tillsammans med andra aktörer åstadkomma gemensam inriktning och samordning. Lagkrav, arbetsmiljö, riskbedömning, taktik, metoder, teknik och ledarskap är några av de områden som påverkar ledning av kommunal räddningstjänst, oavsett om ledning bedrivs skadeområdesnära eller övergripande. Ledningsprocessen är central, liksom de rättsliga krav som ställs på arbetet och ledningssystemet. Även förhållningssätt, principer, systemsyn, beslutsdomäner, roller, taktik och makt och normer är aspekter som behöver förstås och hanteras.

Ledningsfunktionen insatsledare förväntas enligt ELS¹ att kunna agera i rollerna storsektorchef, räddningsledare och insatschef såväl som i stödjande roller i både system-, insats- och uppgiftsledning. I ett räddningsledningssystem finns det samtidigt flera insatsledare. Kursens underliggande syfte är således att bidra till att skapa en enhetlighet för ledningsfunktionen insatsledare och dess roller.

Ledningsfunktionen insatsledare förväntas sammantaget kunna leda och hantera insatser/händelser med omfattande hjälpbehov, komplexitet, med fler resurser att hantera, oftast i en skadeområdesnära kontext. Denne förväntas i aktuella roller kunna ha helhetssyn och perspektivförståelse, och navigera väl inom beslutsdomänerna uppgiftsledning, insatsledning och systemledning, vilket kräver kunskap utifrån både teoretiskt och praktiskt perspektiv.

¹ Enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst

Behörighet

För att antas till kursen ställs vissa krav på den sökandes behörighet. Den sökande ska ha:

1. anställning i organisationen för räddningstjänst i en kommun eller ett kommunalförbund,
2. a. genomförd Ledningskurs: Styrkeledare med godkänt resultat eller,
b. genomförd Räddningsledare A med godkänt resultat eller,
c. genomgått påbyggnadsutbildning för brandingenjörer (RUB) med godkänt resultat
d. annan äldre motsvarande utbildning.

Utöver formella behörighetskrav kopplat till tidigare behörighetsgivande utbildning som beskrivs ovan, så rekommenderas det att deltagare utöver detta har god erfarenhet av ledningsfunktionen styrkeledare och de roller som knyts till denna ledningsfunktion för att tillgodogöra sig innehållet i kursen.

Urval

Om antalet platser inom utbildningen är färre än antalet behöriga sökande, får MSB göra ett urval.

Syfte

Kursen syftar till att ge deltagarna förutsättningar att utveckla kunskap, färdighet och kompetens för att kunna verka i ledningsfunktionen som insatsledare inom kommunal räddningstjänst.

Ett vidare syfte är också att uppmuntra och främja ett fortsatt lärande efter avslutad kurs.

Lärandemål

Efter genomförd kurs ska deltagaren kunna:

- tillämpa ledning i roller inom ramen för ledningsfunktionen insatsledare
- utveckla egna resonemang kring ledningsfunktionen utifrån ett ledarskapsperspektiv både utifrån den organisation kursdeltagaren verkar inom samt på skadeplatsen

Innehåll

Under kursen behandlas en rad olika ämnesområden med kopplingar till både skadeområdesnära- och övergripande ledning av kommunal räddningstjänst för att bl.a. betona vikten av helhetssyn och perspektivförståelse. Vidare lyfts anpassad samhällskunskap upp, där både krisberedskapssystemet behandlas samt principer från gemensamma grunder för samverkan och ledning.

Vidare så behandlas teoribildning kring bl.a. ledningsprocesser, principer för ledning samt beslutsdomäner kopplat till ledning av kommunal

räddningstjänst. Viss juridik lyfts fram, utifrån bl.a. uppdragsparallellitet och kännedom om andra aktörers lagstiftning, men även juridiska aspekter vid mediehantering.

Riskbedömning för skadeområdet behandlas från olika perspektiv, utifrån både systematik och kontinuerlig utvärdering, samt kommunikation gällande genomförd riskbedömning till både egen personal och samverkande aktörer. Inom kursen ingår även att följa upp, utvärdera, verkställa, samordna samt optimera taktik och metod i samband med räddningsinsats/händelse. Användning av olika typer av ledningsstöd behandlas i kursens innehåll. Organisering vid insats med fler resurser för att bl.a. skapa uthållighet, säkerställande av kommunikation vid omfattande hjälpbehov samt samlad, aktörsspecifik lägesbild lyfts i innehållet. Några olika beslutsstöd behandlas, likväl som en variation av förstärkningsresurser samt viss mediehantering i samband med räddningsinsats/händelse.

Pedagogik och metodik

Kursen utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I kursen tillvaratas fortlöpande resultat från forskning och utveckling, bl.a. utifrån de ämnesnätverk som drivs av MSB:s utbildningsorganisation samt inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet kopplat till ledningsutbildningarna. Kursens pedagogik bygger på att deltagaren är närvarande och aktiv under kursernas samtliga delar och utgörs av både teoretiska och praktiska moment under genomförandet.

Utbildningens pedagogik, metodik och undervisning syftar till att vara exemplifierande och förebildlig avseende människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Upplägg och omfattning

Kursen genomförs med fokus på aktivt lärande genom bl.a. föreläsningar, diskussioner, scenarioövningar/case, seminarier, simulering samt interaktivt via lärplattform.

Kursen omfattar totalt 8 studieveckor. Kursen genomförs genom en blandning av distans- och platsförlagd undervisning. Under kursen genomförs närträffar varvat med föreläsningar och exempelvis gruppredovisningar på distans. Examinationer kan ske både skriftligt och under olika praktiska moment under närträffar.

Läromedel

Kurs- och referenslitteratur redovisas i separat lista inför deltagande. Ytterligare kursmaterial som krävs för att genomföra kurs tillhandahålls genom MSB:s lärplattform.

Även förslag på litteratur/läromedel som ger ett fördjupat perspektiv på innehållet tillhandahålls.

Bedömning och betygssättning

Under kursens genomförande kommer deltagarnas kunskaper, färdigheter och kompetens mätas mot uppsatta lärandemål och de bedömningskriterier för lärandemålen som anges för respektive kurs. Detta kan ske på olika sätt och vid olika tidpunkter under kursen, exempelvis både via skriftliga och praktiska bedömningstillfällen. För studerande som inte blivit godkänd vid ordinarie bedömningstillfälle ska förnyad prövning anordnas i nära anslutning till ordinarie bedömningstillfälle.

Möjlighet till ett ytterligare bedömningstillfälle ges i första hand inom ramen för kursens genomförande, därefter vid det kurstillfälle som är överenskommet med deltagaren och dennes organisation.

På kursen ges betyget Godkänt eller Icke Godkänt.

MSB utfärdar ett utbildningsbevis till den studerande efter godkänd kurs.